

dásokat, és végül a gyakorlatban is megvalósítani ezeket.

A MAKOSZ elnöke kifogásolja, hogy az aktuális rendszer ugyanazokra a célokra épül, mint 150 évvel ezelőtt, de a módszertan sem változott sokat. Példaként az állampolgári nevelés tantárgyat említette, ami hasznos lehetne, ha nem hetedik osztályban tanítanák, hiszen a 13–14 éves gyerekeket még kevésbé érdekli a téma, a néhány évvel idősebbek már sokkal hatékonyabban el tudnák sajátítani az ismereteket. Demeter Ferenc azt is hangsúlyozta, hogy ezeket a tantárgyakat sokszor a pedagógusok sem veszik komolyan, szükségtelennek tartják, helyette inkább román- vagy matematikaórákat tartanak, hogy felkészítsék a diákokat a különböző vizsgákra.

Épp a lényeget nem mérik fel a vizsgákon

A vizsgarendszert is bírálta a MAKOSZ elnöke: egyetért azzal a sokak által hangoztatott kifogással, miszerint a jelenlegi rendszer sok mindent mér, csak a lényeget, a valós tudást, az érettséget nem. „Csak azért fontos a vizsgán elért jó eredmény, mert befolyásolja, hogy melyik középiskolába, melyik egyetemre kerül a diák” – szögezte le. Kiss Imréhez hasonlóan ugyanakkor az oktatás alulf finanszírozottságát is élesen bírálta. A MAKOSZ-elnök emlékeztetett, Romániában a bruttó hazai terméknek (GDP) mindössze 3 százalékát fordítják a tanügyre – ezzel az utolsók között vagyunk az Európai Unióban –, holott legalább 6 százalékra volna szükség.

Demeter Ferenc szerint a döntéshozóknak, illetve a minisztériumnak hagynia kellene, hogy a szakmai és a civil szervezetek segítsék a munkáját, ténylegesen részt vegyenek a tananyagok, tantervek, vizsgarendszerek kidolgozásában. „A diákokat és az őket képviselő szervezeteket vegyük komolyan, hiszen ők kellene legyenek a rendszer elsődleges hasznélvezői” – hangsúlyozta. A MAKOSZ elnöke fontosnak tartja a pedagógusképzés újragondolását is. Mint rámutatott, jelenleg ez mindössze egy egyetemi modul elvégzését jelenti, és tanárként egyforma elhelyezkedési esélye lesz annak, aki ezen valahogy átbukdácsol, illetve annak, aki tud és szeret oktatni, élvezhetővé, tanulságossá tudja tenni a tanulást.

Belülről megtorpedóztak a reformok

Csíky Csengele, a tavaly tavasszal megalakult Magyar Szülők Szövetségének (MSZSZ) elnöke lapunknak arról számolt be, hogy a civil és szakmai szervezetek részéről hihetetlenül erős törekvéseket tapasztalnak az oktatási rendszer módosítása, reformja érdekében. Rámutatott, egy hónapja hívták meg őket a romániai szülői szövetségeket tömörítő egyesületbe, azóta van betekintésük a háttérmozgásokba, abba, hogy a civil szervezetek mennyi időt és energiát áldoznak arra, hogy változásokat érjenek el. Nagyon sok

A jelenlegi rendszer sok mindent mér, csak a lényeget, a valós tudást, az érettséget nem

pozitívumot tapasztaltak nemcsak a szülői, hanem a pedagógusi és a diákszervezetek tekintetében is. „A folyamatos együttműködés és egyeztetések során arra a következtetésre jutottunk, hogy a romániai közoktatásban csak akkor lesz változás, ha a politikum kivonul belőle” – szögezte le Csíky Csengele.

A Magyar Szülők Szövetségének elnöke úgy fogalmazott, a napokban megneveztek az új oktatási minisztert, de minden bizonnyal neki

körülmények között is lehet a pedagógiai módszerek sokaságát úgy alkalmazni, hogy mindenkinek hasznos és élvezhető legyen a folyamat. A pedagógusok minden eszközt, a digitális technológiát is használhatják arra, hogy a tananyagot bemutassák, élvezhetővé tegyék, így megvalósulhat az interdiszciplinaritás. „Kis odafigyeléssel, szervezéssel, hatékony jövőképpel sok mindent meg lehet oldani, át lehet hidalni a hiányosságokat” – összegezte.

Elöl járnak a pozitív példával

Marosvásárhelyen idén ősztől, a pályaválasztási folyamat megkönnyítése céljával a különböző szakterületeken dolgozó szülők, vállalkozók mutatják be hivatásukat a kisiskolásoknak. „Hiába ülünk ölbe tett kézzel és kiabálunk hangosan. Harcolni is kell, de dolgozni is, különben hiába várjuk, hogy majd egyszer valamikor a távoli jövőben kigyúl egy csillag. El kell kezdeni dolgozni, mi éppen ezt tesszük. Alapelvünk, hogy a pohár mindig félig tele van. Ha mindig ujjal mutogatunk másra, eltelik az életünk” – hangsúlyozta a szülői szövetség elnöke. Mint mondta, saját gyerekein látja, milyen világban élnek, milyen hihetetlen jövőképük, életerejük van, mennyire nem érdekli őket, hogy mit nem lehet, hanem csak arra figyelnek, mit hogyan lehet megvalósítani. „Belőlük kell erőt méríteni, értelmetlen azt szajkózni magunknak és a gyerekeinknek, hogy nem érdemes” – fogalmazott.

Csíky Csengelének egyébként meggyőződése, hogy nem egy másik ország, például a sokat dicsért Finnország által kidolgozott rendszert kell lemásolni, hanem inkább az ehhez vezető módszertant kell ellesni. A finnek átfogó felméréseket végeztek, megvizsgálták, hogy régióként mire van szükség, és mire van kapacitás, ebből kiindulva építkeztek. Szerinte ezek mentén kell ki-

alakítani a reformokat, hogy élhető társadalmat tudjunk építeni, hiszen például az alföldön hiába tanítunk fafeldolgozást. „Nyitott szemmel kell járni, hagyni kell dolgozni azt, aki tud és akar, sőt oda kell állni mellé, segíteni, amiben és ahol lehet” – vallja az MSZSZ elnöke.

A felzárkóztatásra kellene hangsúlyt fektetni

A folytonosság hiányát kifogásolja Szabó Ödön, az RMDSZ oktatási ügyekért felelős szakpolitikusa is, aki szerint végre már az elejétől a végéig alkalmazni kellene egy stratégiát, amire viszont az elmúlt harminc évben nem volt példa. Felidézte: az elmúlt évtizedekben számtalan elképzelés, módszer, modell végigfutott a tanügyben, de soha nem volt idő arra, hogy bármelyik is egészben éreztesse hatását, mert amint új miniszter került tisztségbe, azonnal visszafaragta vagy teljesen megszüntette elődje projektjeit. „Végre levegőt kellene venni, kidolgozni egy oktatási reformcsomagot, és engedni azt rendszerszintűen hosszabb ideig alkalmazni, menet közben csak finomhangolásokat végezni rajta. A sokadik miniszterét fogyasztja a romániai közoktatás, ám az igazgatók, az apparátus állandó. Ők tudják, hogy ez a miniszter is elmegy nemsokára, jön a következő, aki mindent átalakít, ezért a reformokat senki nem hajlandó végrehajtani, vagy csak ímmel-ámmal teszik. Stabilitásra, legalább középtávú stratégiára lenne szükség” – szögezte le a parlamenti képviselő.

A politikus egyébként abban látja az ország egyik legnagyobb problémáját, hogy az esélyteremtés kérdésében egyre jobban nyílik szét az olló, azaz társadalmi szinten egyre nagyobb a különbség a vidéki és városi lakosság, a szegényebb és tehetősebb réteg között, ez pedig az oktatási rendszer hiányosságainak is betudható. „Ha nem

figyelünk oda már az elemi oktatásban a felzárkóztatásra, nem tanítunk meg mindenkit írni, olvasni, számolni, megfelelő szakmunkásképzést is nehéz lesz fenntartani” – szögezte le a szakpolitikus. Hozzátette, ennek elmulasztása olyan társadalmi konfliktusokat generálhat, amiket egy amúgy sem túl „összerakott” állam nehezen tud majd kezelni.

Szabó Ödön szintén fontosnak tartja, hogy egyrészt a rendszer, másrészt a pedagógusok is lépést tartsanak a diákokkal, szerinte ezt a tanárképzésnél is szem előtt kell tartani. Figyelembe kell venni, hogy a tudás egy idő után elévül, a gyerekeknek ugyanakkor ma már rengeteg technikai lehetőségük van arra, hogy információhoz jussanak, és ha a tanár nem tud hozzászólni például egy ismeretterjesztő csatornán látott filmhez, már meginog a bizalom, és a diák elveszíti az érdeklődését. „Minőségi pedagógus nélkül nem lesz minőségi oktatás. Segíteni kell az oktatókat a felkészülésben úgy, hogy eredményeiket a gyerekek teljesítményével igazolhassák. A gyerekek teljesítményét pedig nem az országos átlaggal vagy egy elit iskolában elért eredménnyel kellene összevetni, hiszen a cél az, hogy a diák saját magához képest folyamatosan és érzékelhetően fejlődjön” – részletezte Szabó Ödön. Hozzátette, szellősebbé kell tenni a tantervet, mivel a fiataloknak ma másfajta ismeretekre van szükségük. Ez nem jelenti a klasszikus tudás elvetését, de a módszertant, a tananyag mennyiségét, elosztását mindenképpen újra kellene gondolni. „Nem az ábécét, a szorzótáblát kell elfelejteni, hanem a megjelenítést kell korszerűsíteni” – hangsúlyozta.

A politikus ugyanakkor az intézményszervezés hatékonyabbá tételét is szorgalmazza, úgy véli, bővíteni kellene az iskolaigazgatók hatáskörét, hogy például helyben dönthessenek a pedagógusok kiválasztásáról vagy elbocsátásáról.